

Odgovori na najčešće postavljena pitanja

Nadam se da će vam ovih par odgovora u vidu saveta pomoci pri izradi i oceni Vašeg seminarskog rada. Znajte da ste postigli uspeh ako se pored pristupne poseti još 4,5 strana Vaseg seminarskog, odnosno Vaseg sajta.

- 1. Da li prva strana seminarskog mora da bude bela strana? Da li na prvoj strani moram da stavim navigaciju ka svim stranama seminarskog?**
- 2. Da li mogu da postavim vesti na prvoj strani sajta?**

- 3. Da li da na prvoj strani sajta postavim unordered listu sa hipervezama ka mojim omiljenim sajtovima ili da sve liste i tabele postavljama na zasebnim stranama seminarskog?**

- 4. Može li citava prva strana sajta da bude mapirana slika?**

- 5. Da li je bolje da imam više strana kraceg sadržaja ili da ukupan broj strana seminarskog bude sto manji?**

- 6. Da li moram na svakoj strani da imam navigaciju ka vrhu, odnosno podnožju strane?**

- 7. Koliko moramo biti konzervativni pri izradi seminarskog? Pogledajte moj sajt na URL adresi ... i recite mi da li mogu da ostavim sve fotografije sa sajta? Sta mislite o bojama na mom sajtu?**

- 8. Da li sajt moram uraditi na ćirilici? Neko mi je rekao da je profesorka rekla da u seminarskom moraju da se vide sva naša slova. Da li sajt mogu da uradim na engleskom jeziku?**

- 9. Da li moram sam kreirati sve slike ili mogu postaviti samo hipervezu ka slici sa nekog sajta?**

- 10. Koliko je bitno da proverimo linkove pomocu alata za testiranje mrtvih hiperveza?**

- 11. Sa koliko poena ocenjujete dizajn sajta?**

- 12. Koliko podataka o sebi moram da prikažem u seminarskom?**

- 13. Mogu li seminarski okaciti na studentski server ALAS?**

- 14. Postoji li negde primer urađenih seminarskih?**

- 15. W3C checker neće da mi prođe validaciju stranice zbog javascript koda. Kako da rešim taj problem ?**

16. Da li mozete da mi objasnite sta tacno treba da se uradi za pitanje:
"Prezentacija mora da sadrži *prikaz skrolované poruke *čiji se sadržaj
učitava od strane posetioca Web stranice (bez nestandardnih etiketa za skrolovanje
koje nisu deo W3C standarda)" iz javascript dela sa seminarskog?

17. Mozete li mi reci kada je drugi rok za predaju seminarskih radova u
septembru?

18. Da li je moguće da se, ako neki uslov jeste(nije) ispunjen, učita nova stranica bez
bilo kakve akcije sa korisnicke strane? Zeleo sam da se,
u slučaju neispravno unetih podataka, učita određena stranica.

I jos jedno pitanje:

prvu stranicu sam podelio u 3 okvira, ali ako se klikne na neki link
unutar okvira nova stranica se učitava samo u okvir unutar kojeg se
nalazio link. Da li se nekako može nova stranica učitati u ceo prozor?

19. Postovana, nije mi jasno sledeće:

"U svim tabelama dodati izdavaca koji je po svemu osim po statusu isti kao
izdavac i3. Sifra novog izdavaca unosi se pomocu formulara, a njegov
status jednak je statusu već postojećeg izdavaca. Sifra postojećeg izdavaca se
takodje unosi putem formulara." Da li se to odnosi na tabelu I, ili I+KI, ili na jos
neku tabelu?

20.

Postovana, radi se o upitu vezanom za MySQL. Broj upita je XXIX. Nije mi jasan
prvi dio.

21. Da li moramo da obezbedimo resetovanje baze na pocetno stanje?- jer, posle
nekoliko izvršavanja pojedinih upita (koji se traže u zadatku) baza se prazni i sl. pa
u jednom trenutku buduci korisnici neće imati sa cim da barataju?

22.

Kada korisniku, u slučaju greske, stampamo listu tabela i kolona,
da li jednostavno mozemo napisemo rucno listu tabela i kolona (posto
ja kao autora i sajta i baze znam imena) ili to moramo odradimo
automatski (dinamicki - bez obzira koja baza se koristi)?

23. Da li mozemo iskoristimo samo par obrada dogadjaja ili moramo sve:
onMouseMove, onLoad, onUnload, onMouseOver, onClick, onMouseOut,
onAbort, onError

24. Kada okacimo sajt na "alas", jer mora bas public_html folder ili
mozemo napravimo podfolder (koji ce biti "root" za nas seminarski)
npr. da bude adresa:

http://alas.matf.bg.ac.yu/~mi06***/seminarski/index.html

da ne bih pokvario rangiranje kod Google-a postojećeg wap sajta.

25. Nisam uradio predlog za naslovnu stranu I-smera, ni stranice koje bi služile da privuku srednjoskolce da upišu i-smer našeg fakulteta. Mogu li da predam seminarski?

1. Sadržaj prve strane, dizajn, brzina učitavanja, navigacija, su najvažniji elementi Vašeg sajta. Posebnu pažnju treba obratiti na brzinu učitavanja pocetne strane. Home Page mora da se otvori brzo kako posetilac ne bi odustao. Treba znati da je poseta pocetne strane oko deset puta veća od posete drugih strana sajta. Vreme njenog učitavanja treba da je od 3-5, nikako duže od 10 sekundi. Ovo vreme zavisi od velicine strane i brzine prenosa podataka.

Na prvoj strani treba izbegavati velike slike.

2. Sadržaj prve strane treba da je napisan u kratkoj formi. Najčešće su to prve recenice vesti i zbivanja, gde se klikom na link dolazi se do kompletnog sadržaja vesti. Vesti se nižu jedna ispod druge od najnovije pa nadalje. Voditi racuna da vesti i informacije koje više nisu aktuelne na vreme budu uklonjene.

3. Na pocetnoj strani nije poželjno stavljati linkove ka drugim sajtovima. Ukoliko i postoje veze ka drugim sajtovima obezbediti njihovo otvaranje u novim prozorima browser-a, kako ne biste izgubili posetioca sa Vašeg sajta.

4. Sta ako posetilac isključuje opciju za prikaz slika radi brzog surfovanja? Svakako ponudite i alternativu u vidu teksta. Kod postavke slike, vodite racuna o napomenama iz odgovora 1, 3.

5. Svaka strana seminarskog mora da sadrži kvalitetnu i potpunu informaciju za posetioca. Posetilac bi trebalo da pristupi strani sa željenim sadržajem otvaranjem dve do tri strane pored pocetne.

Sadržaje strana treba jasno izdiferencirati u zavisnosti od ciljnih grupa. Nije poželjno da postoji puno hijerarhijskih nivoa strana.

Od vrste sadržaja treba da zavisi dužina teksta.

Dužina teksta ne treba da je veća od 2,5 ekrana. Ukoliko prevazilazi tu dužinu, pogodno je postaviti stranicnu navigaciju.

Strane treba da pocinju naslovima koji su deskriptivni i iz kojih se može sa velikom sigurnošću zaključiti šta se krije u tekstu.

Nije poželjno izneveriti ocekivanja posetilaca, odnosno da sam naslov više govori od teksta ispod njega.

Treba izbegavati previše gustog teksta. Duže tekstove deliti u pasuse (paragrafe) sa odredjenim razmakom između njih.

6. Na dužim stranama na kraju strane navigaciju sa vrha treba ponoviti, a može se dodati i navigacija same strane (ka podnaslovima, ka vrhu).

7. Sajt na studentskom serveru alias pripada studentu koji je upisom na fakultet postao član akademske zajednice. Sajt na studenstkom serveru NE SME da sadrži

poruke koje preporučuju neki od oblika diskriminacije, kao što su sportska, nacionalna, polna,...

Boja slova treba da je u kontrastu sa pozadinom. Za boju pozadine koristiti tople i nežne nijanse (svetlih ili pastelnih) boja. Nije poželjno da pozadina sadrži teksturu ili šrafuru, jer to otežava citanje i zamara oči.

Ne preterujte sa brojem slika, animacija i multimedijalnog materijala.

Velike animacije, zvuci i ostali multimedijalni efekti, veliki java apleti, skriptovi, efekti koji traže neki dodatak zahtevaju mrežu velike propusne moći i jak hardver na strani klijenta. Sta ako posetilac strane ima skroman hardver i sporu Internet konekciju i ne može da učita polaznu stranu sajta?

Link na sliku treba da je dopunjen linkom na tekst, jer neki korisnici isključuju prikazivanje slika u svojim browser-ima radi bržeg pregleda strana.

8. Prezentacija mora da bude urađena na srpskom jeziku i da sadrži ugrađena *slova* srpske azbuke ili abecede kojih nema u engleskoj abecedi. Od Vas zavisi da li ćete koristiti ćirilično ili latinično pismo i u kojoj meri. Pre postavljanja sajta na mrežu, poželjna je provera pravopisa, gramatičkih grešaka, ispravnost linkova, postojanje svih slika.

9. Ako koristite sadržaje i slike preuzete sa drugih sajtova, vodite računa da potpišete autora i pogledajte da li su slike zaštićene potpisom, vodenim žigom, ... Pročitajte i licencu o autorskim pravima. Pazite da ne ugrađujete slike sa drugih sajtova kao linkove, jer šta ako se taj sajt promeni ili ugasi. Ostace vam veza do slike na mreži koje više nema.

10.

Loša navigacija, neispravni ili pogrešni linkovi, nedostajuće strane oterace posetioca sa sajta.

Linkovi treba da su lako dostupni i uočljivi, a struktura sajta logična i jednostavna. Postojanje horizontalne i vertikalne navigacije znatno olakšava kretanje po sajtu. Treba omogućiti povratak na početnu stranu u svakom trenutku, sa bilo koje strane sajta.

Na dužim stranama na kraju strane navigaciju sa vrha treba ponoviti, a može se dodati i navigacija same strane (ka podnaslovima, ka vrhu).

11. Naglasak našeg kursa je na Web programiranju. Zato se dobija 1 poen za dizajn. Na FLU biste možda dobili više poena :-)

Dakle, ne gubite suviše vremena baveći se dizajnom sajta. Odnos sadržaja prema dizajnu je 7:3. Ne posećujemo sajt samo radi dizajna, već radi sadržaja.

Ali, ipak postoje neka pravila kojih se treba pridržavati. Dizajn svih strana treba da je stilski ujednačen, a to se najbolje postiže korišćenjem CSS-a, odnosno šablona.

Ovim se posetiocu daje informacija da se još uvek nalazi na istom sajtu.

12. Dešava se da u težnji da se stave sve potrebne (i nepotrebne) informacije na sajt, zaborave one osnovne kao što su ime, prezime, broj indeksa, e-mail adresa i dr. Zato proverite najpre da li se ove informacije nalaze na Vašem sajtu.

13. Mozete upload-ovati Vase datoteke gde god zelite. Ali je nuzno dostaviti PHP kod. Na vezbama sam rekla da je potrebno predati kod bas zbog tog programerskog dela koji je vazniji na nasem predmetu. Datoteke prenesite na neki memorijski medij i donesite. Nikako ne saljite na moj mail (narocito ne preko servera poincare).

Pravila ovog smera su takva kakva jesu i ja sam ih postovala.
Pravila forsiraju predavanje seminarских na memorijskom medijumu i redovan rad sa studentima.
Na konsultacijama i vezbama do je vise studenata donosilo i svoje konacne i svoje test verzije seminarского.
Bila sam korektna i pregledala preliminarnu verziju rada svakog studenta na vreme.

Budite i Vi korektni i ne primoravajte me da narezujem Vas public_html.

14. Da, tri studenta su uradila korektno svoj seminarски pre roka. Možete ih pogledati na URL adresama:

Napredni seminarски:

<http://alas.matf.bg.ac.yu/~mi06266/>

Klasicni seminarски:

<http://alas.matf.bg.ac.yu/~mi06067/uwit2/>

<http://alas.matf.bg.ac.yu/~mi06064/uwit>

Pogledati stranu: <http://alas.matf.bg.ac.yu/~mi06064/uwit/gotovo.html>

u vidu izvestaja o lokacijama gde su smesteni svi obavezni delovi seminarского.

15. Ako je u pitanju Transitional DTD, morate citav kod smestiti unutar sledecih oznaka (doslovce)

```
<script language="JavaScript" type="text/javascript">
```

```
.....
```

```
</script>
```

16. Ako posetilac Web strane ucita poruku "Zdravo svete" preko formulara ili prompt dijaloga, onda ta poruka treba da se seta po ekranu u horizontalnom i vertikalnom pravcu. I bez upotrebe taga MARQUEE koji nije deo W3C preporuke.

Oba primera setanja teksta u u horizontalnom i vertikalnom pravcu smo radili kad smo ucili JavaScript (vidite IV nastavak male skole JavaScript-a). I to setanje poruke u telu dokumenta i u statusnoj liniji browser-a.

17. Nema drugog roka sem onog poslednjeg termina u junu. Secate se da je i profesorka rekla da seminarski moraju da se predaju do 21.06. I to je po redu treci ponudjeni rok.

Ne morate da uradite sve delove seminarskog. Vodite racuna da HTML,CSS nose 6 poena, JavaScript 5 poena, PHP i MySQL 6 poena, W3C validacija 1 poen, dobro projektovanje (navigacija, brzina ucitavanja,...) 1 poen, originalnost 1 poen

18.

Ako neki uslov jeste(nije) ispunjen moguće je da se ucita nova stranica bez bilo kakve akcije sa korisnicke strane. Primer je datoteka Pr4.htm sa mog sajta u Maloj skoli JavaScripta. Ona radi sa formularom gde u slucaju neispravno unetih podataka, ucitava se odredjena stranica datoteka.txt.

Nova stranica se moze ucitati u ceo prozor. Postavite da vrednost atributa target u taga A bude _top. Time se uklanjaju svi okviri i linkovani dokument ucitava u osnovnom prozoru browsera.

19.

Na tabele I, KI.

Dodajte izdavaca ciji naziv, drzava (tabela I) su kao kod i3, status kao kod idavaca sa formulara (tabela I), K-sif, godina, izdanje, godina,tiraz kao i3 (tabela KI).

20.

Uzmimo tabele sa predavanja, vezbi baze KIP.

Neka je korisnik putem formulara uneo k6, i1.

Prosecni tiraz od k6 je 4000, najmanji tiraz za i1 je 7000.

Kako je $4000 < 7000$, ispisuju se izdavaci knjige k6, a po tabeli KI, to su Decje novine, Matica srpska.

Neka je korisnik putem formulara uneo k3, i3.

Prosecni tiraz od k3 je 10000, najmanji tiraz za i3 je 3000.

Kako je $10000 > 3000$, ne ispisuje se nista ili poruka da broj nadjenih izdavaca je 0.

21.

Nije obavezno.

Korisno jeste, te kako tu nema mnogo programiranja sad cu objaviti na sajtu formular i PHP kod za resetovanje. Mozda neki studenti pozele da ukljuce i tu opciju u svoj formular. Hvala sto ste mi ukazali da to uradim.

Formular za resetovanje:

```
<form method='post' action='resetuj.php'>
  <input name='resetuj' type='hidden' value='1' />
  <input name='submit' type='submit' value='resetovanje!' />
</form>
```

Datoteka resetuj.php

```
/* dodati poziv funkcija za uspostavljanje veze sa serverom i izbor baze */
```

```
if($resetuj==1) {
$reset = array(
"DROP TABLE IF EXISTS K;",
"DROP TABLE IF EXISTS I;",
"DROP TABLE IF EXISTS P;",
"DROP TABLE IF EXISTS KI;",
"DROP TABLE IF EXISTS KP;",
"CREATE TABLE K (K_SIF CHAR(5) NOT NULL, NASLOV CHAR(50) NOT
NULL, OBLAST CHAR(20), PRIMARY KEY (K_SIF));",
"CREATE TABLE I (I_SIF CHAR(6) NOT NULL, NAZIV CHAR(20) NOT
NULL,STATUS SMALLINT, DRZAVA CHAR(20) NOT NULL,PRIMARY KEY
(I_SIF));",
"CREATE TABLE KI (K_SIF CHAR(5) NOT NULL, I_SIF CHAR(6) NOT
NULL, IZDANJE SMALLINT NOT NULL, GODINA SMALLINT,TIRAZ
INTEGER, PRIMARY KEY (K_SIF, I_SIF, IZDANJE), FOREIGN KEY (K_SIF)
REFERENCES K ON DELETE RESTRICT ON UPDATE RESTRICT, FOREIGN
KEY (I_SIF) REFERENCES I ON DELETE CASCADE);",
"CREATE TABLE P (P_SIF CHAR(5) NOT NULL, IME CHAR(50) NOT
NULL, BRNASLOVA SMALLINT, DRZAVA CHAR(20) NOT NULL ,
PRIMARY KEY (P_SIF));",
"CREATE TABLE KP (K_SIF CHAR(5) NOT NULL, P_SIF CHAR(5) NOT
NULL, R_BROJ SMALLINT NOT NULL,PRIMARY KEY (K_SIF, P_SIF),
FOREIGN KEY (K_SIF) REFERENCES K ON DELETE RESTRICT ON
UPDATE RESTRICT, FOREIGN KEY (P_SIF) REFERENCES P ON DELETE
CASCADE);",
"INSERT into P VALUES('p1','B.Copic',2,'Jugoslavija');",
"INSERT into P VALUES('p2','M.Benson',1,'Engleska');",
"INSERT into P VALUES('p3','B.Sljivic-Simsic',1,'Jugoslavija');",
"INSERT into P VALUES('p4','D.Maksimovic',2,'Jugoslavija');",
"INSERT into P VALUES('p5','C.J.Date',1,'Amerika');",
```

```

"INSERT into K VALUES('k1','Osma ofanziva','roman');",
"INSERT into K VALUES('k2','Nemam vise vremena','poezija');",
"INSERT into K VALUES('k3','Pionirska trilogija','roman');",
"INSERT into K VALUES('k4','Srpskohrvatsko-engleski recnik','leksikografija');",
"INSERT into K VALUES('k5','An Introduction to Database
Systems','racunarstvo');",
"INSERT into K VALUES('k6','Trazim pomilovanje','poezija');",
"INSERT into I VALUES('i1','Prosveta',30,'Jugoslavija');",
"INSERT into I VALUES('i2','Addison Wesley',20,'Amerika');",
"INSERT into I VALUES('i3','Decje novine',10,'Jugoslavija');",
"INSERT into I VALUES('i4','Matica srpska',30,'Jugoslavija');",
"INSERT into KI VALUES('k1','i1',2,1965,10000);",
"INSERT into KI VALUES('k2','i1',2,1974,7000);",
"INSERT into KI VALUES('k3','i1',1,1975,10000);",
"INSERT into KI VALUES('k4','i1',2,1979,10000);",
"INSERT into KI VALUES('k5','i2',4,1986,5000);",
"INSERT into KI VALUES('k6','i3',1,1966,3000);",
"INSERT into KI VALUES('k6','i4',3,1988,5000);",
"INSERT into KP VALUES('k1','p1',1);",
"INSERT into KP VALUES('k2','p4',1);",
"INSERT into KP VALUES('k3','p1',1);",
"INSERT into KP VALUES('k4','p2',1);",
"INSERT into KP VALUES('k4','p3',2);",
"INSERT into KP VALUES('k5','p5',1);",
"INSERT into KP VALUES('k6','p4',1);"

```

```

for($i=0; $i<count($reset) && $result; $i++)
{ $result =mysql_query($reset[$i]);
  if (!$result){
    echo 'Error: Nesuspesan reset tabela u bazi. Pokusajte ponovo';
    exit;
  }
  if ($result) echo "<strong>Uspesno resetovanje!</strong>";
}

```

22. Da, u izveštaju o greskama mogu se **hardcode**-ovati imena tabela i kolona u izveštaju za ispis, tj. **rucni** nacin rada.

No, ako bi na ispitu imali da ispisite npr. tabelu KI, nekad ce morati "rucno", a nekad "dinamicki" sa `mysql_field_name`, `mysql_fetch_row`,...

23. Hm, moraju svi. Jer, cak ni ovi sa spiska nisu svi moguci. No, ne moraju svi na jednoj Web strani ili na jednom elementu na strani.

24. Naravno da moze ma koji URL. URL Vi odredjujete.

25. Steta. Gubite poena iz formalnih razloga, a uradili ste sve ostalo.